

ČÁST B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY

8/94

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu u hygienických stanic v působnosti okresních úřadů a Ministerstva zdravotnictví

Předmětná kontrola byla do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1994 zařazena pod č. 8/94. Kontrolou byla prověřena úroveň hospodaření s investičními a provozními prostředky státního rozpočtu v hygienických stanicích v působnosti okresních úřadů a Ministerstva zdravotnictví. Dále bylo prověřováno dodržování právních norem při nakládání s majetkem a užití dotací státního rozpočtu. Kromě toho byla prověřována úplnost a správnost zúčtovaných příjmů a dodržování závazných limitů a ukazatelů stanovených zřizovatelem. Kontrolováno bylo především období roku 1993.

Kontrola bylo podrobena Ministerstvo zdravotnictví a dále Krajské hygienické stanice (dále jen "KHS") v Plzni, Ústí nad Labem, Ostravě, Brně a Okresní hygienické stanice (dále jen "OHS") v Praze 8, Praze 9, Mělníku, Jičíně, Kutné Hoře, Benešově, Liberci, Sokolově, Chebu, Zlíně, Karvině, Opavě a Šumperku.

Kontrolu vykonali v období od března do srpna 1994 pracovníci Odboru zdravotnictví a sociálních věcí NKÚ a Oblastních odborů NKÚ v Mladé Boleslavi, Kutné Hoře, Plzni, Sokolově, Ústí nad Labem, Liberci, Brně, Zlíně, Ostravě a Šumperku.

Námítky proti protokolům, které podaly kontrolované osoby v 8 případech, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podaly KHS v Ostravě a OHS v Karvině. Tato odvolání byla usneseními senátu Úřadu vypořádána. OHS v Liberci a ve Zlíně předložily vyžádané zprávy o opatřeních k odstranění zjištěných nedostatků.

Senát Úřadu (ve složení Ing. Alexandr Růžek - předseda, Ing. Jana Krejčová, Ing. Ladislav Zeman - členové) na svém zasedání dne 26. září 1994

schválil usnesením č. 8/94/44 kontrolní závěr v tomto znění:

A. Ministerstvo zdravotnictví porušilo

1. při přidělování rozpočtových prostředků ze státního rozpočtu okresním hygienickým stanicím ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), podle kterého:

"Ze státního rozpočtu se hrají:

a) výdaje na činnost ústředních orgánů a jejich prostřednictvím výdaje rozpočtových organizací a příspěvky ... organizacím v jejich působnosti, ..."

2. nedostatečným prověřováním hospodaření KHS ve své působnosti ustanovení § 3 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, podle kterého se mimo jiné ukládá:

"Jako správce kapitoly ústřední orgán především ... d) usměrňuje a kontroluje hospodaření s rozpočtovými prostředky v rámci kapitoly, ..."

3. ročním otálením se schválením statutu KHS v Ostravě ustanovení § 20 vyhlášky č. 394/1991 Sb., o postavení, organizaci a činnosti fakultních a dalších nemocnic, vybraných odborných léčebných ústavů a krajských hygienických stanic v řídicí působnosti Ministerstva zdravotnictví České republiky, které stanoví:

"Ředitelé vydají statut a organizační řád do šesti měsíců od účinnosti této vyhlášky, ve kterém také jmenovitě uvedou jednotlivá zařízení a organizační celky léčebných zařízení či hygienických stanic. Statut podléhá schválení ministerstva."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu A 1

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen "MZ") dopisem ze dne 23. února 1993 (zn. HEM-380) pověřilo KHS v Plzni rozdělením částky 763 tis. Kč pro hygienické stanice v regionu. Uvedené finanční prostředky byly určeny na nákup očkovacích látek. K přidělování prostředků ze státního rozpočtu OHS jsou kompetentní pouze jejich zřizovatelé, kterými jsou okresní úřady, a nikoliv MZ, jehož působnost se na OHS nevztahuje.

K bodu A 2

Součástí příjmů KHS jsou úhrady za hygienické služby objednané fyzickými nebo právníckými osobami podle ustanovení § 8 vyhlášky č. 467/1992 Sb., o zdravotní péči poskytované za úhradu. V roce 1993 Ministerstvo financí dopisem č. j. 143/9 328/1993 souhlasilo s tím, aby hygienické služby překročily limit výdajů do výše skutečně dosažených vyšších příjmů získaných v souladu s § 8 vyhlášky č. 467/1992 Sb. Při kontrole KHS bylo zjištěno, že MZ neprovádělo dostatečnou kontrolu, zda požadavky KHS na zvýšení výdajů na základě skutečně dosažených vyšších příjmů jsou plně v souladu s výše uvedeným dopisem.

V souvislosti s kontrolou čerpání účelově určených prostředků rozpočtu na prevenci a léčbu AIDS (přes

4 mil. Kč) bylo prověřováno, zda je ze strany MZ věnována dostatečná pozornost hospodárnému vynakládání těchto prostředků. Bylo zjištěno, že údaje o čerpání rozpočtu vyžádané od hlavního hygienika, ředitele finančního odboru MZ a od odpovědného pracovníka finančního odboru MZ se od skutečnosti u jednotlivých KHS a v celkovém součtu značně lišily. V kontrolovaném období neprováděl žádný odbor MZ kontrolu prvotních dokladů na místě, aby tyto nesrovnalosti odstranil.

Při kontrole KHS bylo dále zjištěno, že některé KHS (viz bod B 2e) provozují činnost, kterou lze považovat za hospodářskou činnost ve smyslu ustanovení § 14 vyhlášky č. 205/1991 Sb., aniž by jim k tomu MZ vydalo souhlas.

K bodu A 3

Ředitel KHS v Ostravě vydal statut a organizační řád s platností od 1. prosince 1992, aniž by byl statut schválen MZ. Dopisem ze dne 3. března 1993 požádal ředitel MZ o schválení statutu. MZ tento statut schválilo až 31. března 1994.

B 1. Dále uvedené KHS a OHS porušily ustanovení zákona č. 576/1990 Sb.:

- a) KHS v Plzni, Ostravě a OHS v Šumperku porušily ustanovení § 5 odst. 2 cit. zákona, které stanoví:
"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."
- b) KHS v Plzni, Ostravě, Brně a OHS v Sokolově, Šumperku, Chebu, Praze 9 a Praze 8, porušily ustanovení § 11 odst. 1 cit. zákona, které stanoví:
"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."
- c) KHS v Plzni a OHS v Praze 9 porušily ustanovení § 32 odst. 2 cit. zákona, které stanoví:
"Rozpočtové organizace jsou povinny dbát, aby plnily určené úkoly a dosahovaly stanovených příjmů."

B 2. Dále uvedené KHS a OHS porušily ustanovení vyhlášky č. 205/1991 Sb.:

- a) KHS v Plzni a v Ústí nad Labem porušily ustanovení § 4 odst. 2 cit. vyhlášky, podle kterého:
"Veškeré dosažené rozpočtové příjmy v rámci svého hospodaření soustřeďuje na příslušném příjmovém rozpočtovém účtě a uhrazuje všechny rozpočtové výdaje jen z příslušných výdajových rozpočtových účtů ... Soustřeďovat příjmy

na jiných účtech a uhrazovat výdaje z jiných účtů může rozpočtová organizace jen v případech stanovených touto vyhláškou nebo se souhlasem ministerstva financí České republiky ..."

- b) KHS v Plzni a v Ostravě porušily ustanovení § 10 odst. 1 cit. vyhlášky, podle kterého:
"Zdrojem fondu je přiděl ze zřizovatelem uznaných úspor neinvestičních výdajů mimo úspor mzdových prostředků ..."
- c) KHS v Ostravě porušila ustanovení § 10 odst. 2 písm. d) cit. vyhlášky, podle kterého:
*"Prostředků fondu lze použít jen ...
d) k úhradě investičních potřeb ve výši účelově poskytnutých finančních darů."*
- d) OHS v Benešově porušila ustanovení § 11 odst. 3 cit. vyhlášky, podle kterého:
"Rozpočtová organizace zřízená okresním úřadem ...; chce-li použít své doplňkové zdroje ... na posílení investičních výdajů nad limit ..., odvede prostředky těchto doplňkových zdrojů do rozpočtu zřizovatele a dohodne s ním překročení investičních výdajů."
- e) KHS v Plzni, Ostravě a OHS v Praze 9 porušily ustanovení § 14 odst. 2 a odst. 3 písm. a) a písm. b) cit. vyhlášky, podle kterých:
*"Prostředky získané hospodářskou činností jsou mimorozpočtovými zdroji. Finanční hospodaření této činnosti je vedeno odděleně od hospodaření s prostředky jejího rozpočtu na zvláštním, k tomu účelu zřízeném běžném účtu ..."
"Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví obecně závazný právní předpis. V případě, že rozsah a podmínky nejsou takto stanoveny, stanoví je pro
a) rozpočtovou organizaci zřízenou ústředním orgánem tento ústřední orgán po dohodě s ministerstvem financí,
b) rozpočtovou organizaci zřízenou okresním úřadem nebo obcí zřizovatel, ..."*
- f) OHS v Liberci porušila ustanovení § 23 odst. 3 cit. vyhlášky, které stanoví:
"Prostředků fondu lze se souhlasem zřizovatele u příspěvkové organizace zřízené obcí nebo okresním úřadem použít též k posílení reprodukce základních prostředků."
- g) KHS v Ostravě porušila ustanovení § 30 odst. 2 cit. vyhlášky, podle kterého:
"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů ..."
- h) KHS v Ostravě a OHS v Sokolově a v Karviné porušily ustanovení § 30 odst. 2 cit. vyhlášky, podle kterého:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků." ;

- i) KHS v Plzni porušila ustanovení § 31 odst. 10 cit. vyhlášky, které stanoví:

"Rozpočtová organizace je oprávněna čerpat prostředky svého rozpočtu jen do výše stanovené jí pro dané období rozpočtovým limitem." ;

- j) KHS v Plzni porušila ustanovení § 41 odst. 1 cit. vyhlášky, které stanoví:

"Finanční prostředky stanovené zřizovatelem rozpočtové organizaci a nevyčerpané do 31. prosince běžného rozpočtového roku se nepřevádějí do příštích let s výjimkou prostředků ve fondech zřizovaných podle této vyhlášky nebo jiných obecně závazných právních předpisů."

- B 3. Dále uvedené KHS a OHS porušily ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví:

- a) OHS v Šumperku a v Sokolově porušily ustanovení § 6 odst. 3 cit. zákona, které stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29." ;

- b) KHS v Plzni, Ostravě a OHS v Chebu, Liberci, Benešově, Šumperku a Kutné Hoře porušily ustanovení § 7 odst. 1 cit. zákona, které stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem." ;

- c) KHS v Brně a OHS v Liberci, Kutné Hoře a Benešově porušily ustanovení § 11 odst. 1 písm. b), d) a f) cit. zákona, podle kterého:

"Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti: ...

b) popis obsahu účetního případu, ...

d) datum vyhotovení účetního dokladu, ...

f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování ..." ;

- d) KHS v Ostravě a OHS v Sokolově porušily ustanovení § 16 odst. 2 cit. zákona, které stanoví:

"Účetní jednotky vedou seznamy účetních knih a seznamy číselných znaků nebo jiných symbolů a zkratkou použitých v účetnictví při označování účtů a při účetních zápisech v účetních knihách a v ostatních písemnostech s uvedením jejich významu." ;

- e) OHS v Chebu, Praze 8, Praze 9, Mělníku, Liberci, Kutné Hoře a Šumperku porušily ustanovení § 29 odst. 3 cit. zákona, které stanoví:

"Umožňuje-li to povaha hmotného majetku kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti, mohou účetní jednotky provést inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky. U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně." ;

- f) KHS v Ústí nad Labem a OHS v Praze 8 a Praze 9 porušily ustanovení § 30 odst. 1 cit. zákona, podle kterého:

"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy, ... tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace."

- B 4. KHS v Ostravě, Ústí nad Labem a OHS v Chebu, Sokolově a Karvině porušily Výměr FMF, MF ČR a MF SR č. 01/1992, respektive Výměr MF ČR č. 01/1993, kterými se vydává seznam zboží s regulovanými cenami (dále jen "Výměr"), kde je v části II bod 11, respektive 9 mimo jiné stanoveno:

"Stavby, stavební objekty, provozní soubory, stavební a montážní práce, dodávky strojů a zařízení a projektové práce financované za účasti státního rozpočtu a za účasti prostředků poskytnutých z tohoto rozpočtu místním orgánům. Pro účely regulace cen platí: ... B. ceny podle smluv uzavřených od 1. září 1991 se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb vydaného FMH, MF ČR a MVS SR ze dne 24. 7. 1991 (dále jen "ZŘS"), který je pro účely regulace cen podle tohoto písmene závazný (Cenový věstník částka 40-42/1991) a dále podle těchto ustanovení: ...

(2) V případech užší soutěže podle čl. 5 odst. 2 písm. b) a zadání z volné ruky podle čl. 6 odst. 2 písm. d) a f) ZŘS se vyžaduje i souhlas orgánu poskytlujícího finanční prostředky; tento souhlas je možné nahradit pokynem vydaným příslušným ústředním orgánem, případně okresním úřadem, odsouhlaseným Ministerstvem financí ...

(6) Veřejnou soutěž vyhlásí zadavatel podle čl. 15 ZŘS a též povinně v Cenovém věstníku ...

(10) Po ukončení soutěžního řízení je zadavatel povinen vypracovat Zprávu o výsledcích soutěžního řízení ... Zprávu zašle do 30 dnů po ukončení soutěže orgánu, z jehož rozpočtových prostředků je stavba zcela nebo zčásti financována ...

(12) Nedodržení uvedeného postupu bude kvalifikováno jako neoprávněné použití rozpočtových prostředků podle § 30 zákona ČNR č. 576/1990 Sb. ..."

- B 5. KHS v Ústí nad Labem a OHS v Chebu a v Praze 9 porušily ustanovení bodu V přílohy 1 Postupu pro realizaci systému účasti státního rozpočtu na financování investic v působnosti České republiky, č. j. 113/39466/91, který byl

vydán Ministerstvem financí jako Zásady dotační politiky České republiky ve smyslu § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb. V bodu V přílohy 1 se stanoví:

"Na investiční výstavbu s účastí prostředků státního rozpočtu mohou rozpočtové, příspěvkové a hospodářské organizace poskytnout zálohy dodavatelům, a to do výše 10 % z ročního objemu, na který bude v toméž roce vystavena faktura (i dílčí), či provedené práce nebo popř. způsobem úhrady stanoveným dle smluvních vztahů (po nabytí účinnosti obchodního zákoníku)."

B 6. Dále uvedené KHS a OHS porušily ustanovení vyhlášky č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů:

a) KHS v Plzni, Ostravě a OHS v Benešově, Šumperku, Zlíně, Opavě a Liberci porušily ustanovení § 6 písm. a) cit. vyhlášky, podle kterého:

"Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, pokud není stanoveno jinak, a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů, ...";

b) KHS v Ostravě porušila ustanovení § 6 písm. d) cit. vyhlášky, podle kterého:

"Organizace jsou povinny ...

d) chránit národní majetek před rozkrádáním, poškozením, zničením, ztrátou nebo zneužíváním, ...";

c) KHS v Plzni a OHS v Kutné Hoře porušily ustanovení § 6 písm. e) cit. vyhlášky, podle kterého:

"Organizace jsou povinny ...

e) využívat právní prostředky k ochraně národního majetku, ... včas uplatňovat právo na náhradu škody proti těm, kteří za škodu odpovídají, ...";

d) OHS v Praze 9, Chebu a v Liberci porušily ustanovení § 7 odst. 3 cit. vyhlášky, podle kterého:

"O přebytku nebo neupotřebitelnosti národního majetku i o způsobu naložení s ním rozhoduje písemně vedoucí organizace nebo jím písemně pověřený jiný vedoucí pracovník organizace, případně na návrh jím zřízené komise jako poradního orgánu.";

e) OHS v Šumperku porušila ustanovení § 12 odst. 1 cit. vyhlášky, podle kterého:

"Převody práva hospodaření s národním majetkem se uskutečňují mezi organizacemi navzájem a mezi organizacemi a státními podniky hospodářskými smlouvami ...";

f) KHS v Plzni, Ostravě a OHS v Praze 9, Jičíně a v Benešově porušily ustanovení § 15 odst. 1 cit. vyhlášky, podle kterého:

"Při výkonu práva hospodaření s pohledávkou státu je organizace povinna plnit povinnosti stanovené v § 73 hospodářského zákoníku."

V ustanovení § 73 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb., Hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (v platnosti podle ustanovení § 761 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník), se mimo jiné ukládá:

"Organizace, která vykonává práva hospodaření s pohledávkou státu, je povinna pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny ...";

g) KHS v Plzni, Ostravě a OHS v Praze 9, Jičíně, Benešově a Liberci porušily ustanovení § 15 odst. 2 cit. vyhlášky, které stanoví:

"Je-li dlužník v prodlení s placením dluhu, je organizace povinna vyúčtovat a vymáhat stanovené úroky z prodlení nebo stanovený poplatek z prodlení, pokud není stanoveno právním předpisem jinak."

B 7. OHS v Praze 9 porušila ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého:

"Podniky nemohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření ..."

"Výjimky z ustanovení odst. 1 může v odůvodněných případech povolit příslušná vláda."

Citovaný zákon č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 544/1992 Sb., stanoví, že na rozpočtové a příspěvkové organizace se ustanovení odstavců 1 a 2 vztahují, jen pokud jde o úplatné převody majetku s výjimkou pozemků.

B 8. OHS v Praze 9 a v Chebu porušily ustanovení bodu I b usnesení vlády České republiky č. 139 z 3. května 1991, o postupu při provádění ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., který právně upravuje možnosti prodeje osobních automobilů starších 5 let, a to tak, že jejich prodej bude realizován za ceny stanovené znalcem.

B 9. KHS v Plzni, Brně a OHS v Liberci porušily ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, podle kterého:

"Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat předmět a účel nájmu, výši a splatnost nájemného a způsob jeho platby, ..."

B 10. KHS v Ostravě porušila ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), podle kterého:

"Vlastníci a jiní oprávnění jsou povinni ..."

d) ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku a předložit listinu, která změnu dokládá; ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu B 1a

- KHS v Plzni například čerpala finanční prostředky určené k realizaci projektu I. monitoringu ve výši 115 248,90 Kč v rozporu s cílem projektu na opravu a přestavbu měřicího vozu HORIBA. V rozporu se záměrem projektu II. monitoringu pořídila za 71 223 Kč zařízení a vybavení, která mají charakter hmotného investičního majetku. Do vyúčtování projektu IV. monitoringu zařadila doklady o nákupu předmětů v částce 287 918,40 Kč, které byly deklarovány jako náhradní díly a doplňkový materiál pro přístroj LAMBDA 11 UV/VIS, které jsou však samostatnými zařízeními charakteru hmotného investičního majetku. Nevyčerpané účelové prostředky (např. zůstatek z investičního účtu roku 1992 ve výši 89 383,10 Kč a chybná platba za investici hrazenou z provozních prostředků ve výši 36 494 Kč) nevyúčtovala se státním rozpočtem, ale převáděla přes depozitní účet do následujícího roku;
- KHS v Ostravě z účelové dotace ve výši 5 098 000 Kč určené na jednotlivé projekty monitoringu v roce 1993 nevyčerpana částku 245 342 Kč a tuto nezúčtovala na konci roku se státním rozpočtem. Z prostředků určených na projekt "Slezsko II" ve výši 1 603 082,60 Kč doložila čerpání jen na 803 531,63 Kč a zbytek ve výši 885 038,51 Kč (chyba v účetnictví) převedla přes depozitní účet do následujícího roku 1994;
- OHS v Šumperku při zúčtování účelové dotace na monitoring ve výši 67 000 Kč se státním rozpočtem nepředložila při kontrole požadované účetní doklady na výdaje v celkové výši 38 276,50 Kč.

K bodu B 1b

- KHS v Plzni vyplatila v rámci vyúčtování dotace V. monitoringu roku 1993 zálohy dodavatelům v celkové výši 248 540,90 Kč na dodávky plněné až v první dekádě roku 1994;
- KHS v Ostravě použila částku investiční dotace pro rok 1993 ve výši 2 453 150 Kč na zálohy dodávek zdravotní techniky dodané až v průběhu ledna a března roku 1994;
- KHS v Brně zaplatila část nájemného za rok 1994 ve výši 238 056 Kč z prostředků roku 1993. Rovněž neoprávněně uhradila z provozních prostředků investici ve výši 3 250 000 Kč (rekonstrukci objektu laboratoře);
- OHS v Sokolově převedla rozpočtové prostředky ve výši 75 120 Kč určené účelově na nákup očkovacích látek přes svůj příjmový účet do rozpočtu zřizovatele;

- OHS v Šumperku zadržela nevyčerpané rozpočtové prostředky roku 1992 ve výši 322 000 Kč a v roce 1993 je přes depozitní účet převedla na účet fondu odměn;

- OHS v Chebu financovala projekt, dodávky a montáž zařízení ve výši 25 933,80 Kč z neinvestičních prostředků místo z investičních prostředků;

- OHS v Praze 9 připustila, aby rozpočtové prostředky roku 1993 ve výši 25 110,30 Kč byly použity na nákup léků pro rodinné příslušníky lékařů zaměstnaných v OHS Praha 9;

- OHS v Praze 8 připustila, aby rozpočtové prostředky roku 1993 ve výši 23 205,20 Kč byly použity na nákup léků pro soukromé použití lékařů zaměstnaných v OHS Praha 8.

K bodu B 1c

- KHS v Plzni opakovaně poskytovala služby za úhradu bez ohledu na to, že se jednalo o dlužníky (dlužníky neuhrazeno celkem 16 084 Kč);

- OHS v Praze 9 nevystavila do doby ukončení kontroly faktury za poskytovanou lékařskou preventivní péči v období od 25. června 1993 do 31. března 1994 v celkové výši 1 740,80 Kč. Rovněž připustila rozdíly ve výši 32 564,32 Kč ve svůj neprospěch mezi skutečně poskytnutými a vyfakturovanými očkovacími látkami.

K bodu B 2a

- KHS v Plzni převáděla úhrady za aplikovanou očkovací látku ve výši 390 050 Kč na výdajový neinvestiční účet, a nikoliv na příjmový účet. Rovněž nedočerpané zálohy na mzdy z prosince 1993 ve výši 470 700 Kč převedla na příjmový účet roku 1994, čímž se tato částka stala neoprávněným příjmem roku 1994;

- KHS v Ústí nad Labem nakoupila investici ve výši 202 000 Kč (automobil ŠKODA 1203) z účtu neinvestičních výdajů.

K bodu B 2b

- KHS v Plzni neoprávněně požadovala na zřizovateli uznání částky ve výši 960 000 Kč, která jí byla poskytnuta zdravotní pojišťovnou v závěru roku 1993 jako záloha na budoucí poskytované služby jako prokázané úspory, které je pak možno převést do rezervního fondu;

- KHS v Ostravě neoprávněně převedla "Vnitřním účetním dokladem" zálohové platby od Ministerstva životního prostředí určené na vypracování a realizaci subprojektů začleněných do II. fáze projektu "Slezsko" ve výši 1 020 000 Kč z příjmového účtu na účet rezervního fondu.

K bodu B 2c

- KHS v Ostravě porušila zmíněné ustanovení tím, že neoprávněně uhradila zálohu na dodávku investičního charakteru (přístrojový komplet AEROTRAP od firmy Fision Instruments) ve výši 1 100 000 Kč z rezervního fondu, aniž by byl poskytnut nějaký finanční dar.

K bodu B 2d

- OHS v Benešově porušila zmíněné ustanovení tím, že neodvedla prostředky doplňkových zdrojů získaných v roce 1992 ve výši 156 133 Kč do rozpočtu zřizovatele a uhradila touto částkou nákup předmětů investičního charakteru (počítače, televizor, kopírka a digestoř) ze svého depozitního účtu.

K bodu B 2e

Zmíněné ustanovení bylo uvedenými KHS a OHS porušeno tím, že prováděly činnost charakteru hospodářské činnosti, ale přitom nevedly účetnictví této činnosti odděleně od hospodaření s prostředky státního rozpočtu:

- KHS v Plzni v roce 1993 za výrobu a prodej bioindikátorů získala 200 677 Kč;
- KHS v Ostravě v roce 1993 vyráběla a prodávala komplexfixační antigeny, zprostředkovala prodej prostředku IMMODIN SEVAC (transferfaktor) s příjmem ve výši 300 039 Kč a poskytovala multilicenci softwarového programu ISID s příjmem ve výši 104 700 Kč;
- OHS v Praze 9 v roce 1993 poskytovala preventivní lékařskou péči s příjmem ve výši 1 740,80 Kč.

K bodu B 2f

- OHS v Liberci jako příspěvková organizace porušila uvedené ustanovení tím, že použila prostředky rezervního fondu ve výši 20 000 Kč k posílení fondu reprodukce základních prostředků bez souhlasu zřizovatele.

K bodu B 2g

- KHS v Ostravě nedohodla s nájemci nebytových prostor zvýšení nájemného s využitím ustanovení § 1 odst. 4 vyhlášky č. 585/1990, o cenové regulaci nájemného z nebytových prostor, po té, co zastupitelstvo městského obvodu schválilo možnost zvýšení nájemného v "Zásadách pro stanovení výše nájemného v závislosti na provozované činnosti". V případě prodejny běžných potravin se jedná o 1 200 Kč za 1 m² (KHS smluvně dohodla jen 96 Kč za 1 m²) a v případě autoopraven se jedná o 800 Kč za 1 m² (KHS smluvně dohodla jen 165 Kč za 1 m²).

K bodu B 2h

- KHS v Ostravě uhradila v roce 1993 fakturu soukromé firmě po lhůtě splatnosti a zaplatila proto penále ve výši 7 447,75 Kč;

- OHS v Sokolově uhradila 17. prosince 1993 fakturu ve výši 694 950 Kč za nákup automobilu Ford Transit, který však nebyl ještě do 18. dubna 1994 dodán. Na základě smlouvy s Městským úřadem v Sokolově proplatila 44 247 Kč jako úhradu za směnu pozemků s rozdílnou kulturou, ačkoliv finanční rozdíl v ceně směňovaných pozemků nevznikl a OHS směnou rozdílnou kulturou nezískala;

- OHS v Karviné zaplatila v r. 1993 zvýšení ceny dodávky rekonstrukce budovy OHS v hodnotě 1 390 000 Kč přesto, že výsledek veřejné soutěže (v roce 1993) zavazoval dodavatele požadovat jen 7 305 000 Kč, a nikoliv 8 695 000 Kč. Do dne kontroly vyplatila OHS této dodavatelské firmě již částku ve výši 10 662 500 Kč, tj. o 3 357 500 Kč více, než stanovila smlouva. Kromě toho zaplatila částku 282 000 Kč i jiné firmě za práce, které byly předmětem plnění dodavatele - vítěze veřejné soutěže.

K bodu B 2i

- KHS v Plzni v roce 1993 překročila stanovené limity účelových prostředků na monitoring o 66 371,40 Kč a na řešení grantů o 417 000 Kč.

K bodu B 2j

- KHS v Plzni nevyčerpané částky účelové dotace ve výši 18 750 Kč a úsporu mzdových prostředků ve výši 83 000 Kč na konci roku 1993 neodvedla zpět do státního rozpočtu.

K bodu B 3a

- OHS v Šumperku neprovedla ke dni delimitace (to jest k 1. 1. 1992) inventarizaci majetku v hodnotě 9 882 441,50 Kčs a ke dni 30. 11. 1992 inventarizaci nedokončených hmotných investic. Kromě toho nebyl v inventurních soupisech zachycen hmotný majetek v hodnotě 1 650 585 Kčs;

- OHS v Sokolově v roce 1993 neuvedla v inventurním soupisu pozemky o celkové výměře 1 705 m², pohledávky za rozpočtovými příjmy ve výši 18 130,20 Kč a ostatní pohledávky a závazky ve výši 14 943,17 Kč.

K bodu B 3b

- KHS v Plzni provedla zaučtování rozdělení částek určených na nákup očkovacích látek pro OHS v regionu ve výši 658 830 Kč tak, že vystavila dobropisy na částky pro jednotlivé OHS a v knize faktur je označila červeným zápisem. Vzhledem k tomu, že šlo o skutečné výdaje, snížila takto provedenými zápisy nesprávné výdaje KHS;

- KHS v Ostravě připustila, že příkazy ke 44 jízdám služebním vozidlem nemají podpisy schvalujícího, řidiče a další náležitosti. Rovněž desítky příjmových dokladů nemají podpisy osob odpovědných za účetní případ a

za jeho zúčtování. Doklady pro zaúčtování pozemků nebyly doloženy vůbec;

- OHS v Chebu nemá směrnici o oběhu účetních dokladů a podpisové vzory osob odpovědných za účetní případy a jejich zúčtování a ve 4 případech chybně zaúčtovala účetní případy, nevystavila příjmové ani výdajové doklady na půjčku pro zaměstnance ve výši 37 000 Kč. Kromě toho chybně zaúčtovala nákup přístroje v ceně 85 000 Kč, neboť nedodaný přístroj nebyl zaúčtován na účet "investice na cestě" a nebyl vykázán v rozvaze na straně aktiv;
- OHS v Liberci nezahrnula 3 pokladní doklady do výkazu a do operativní evidence. Kromě toho nevedla zápisy o evidenci vydaných předmětů chronologicky a neuváděla na nich data výdeje předmětů;
- OHS v Benešově připustila rozdíly mezi inventurními soupisy a účetní uzávěrkou. Např. fax v hodnotě 24 000 Kč byl pořízen v roce 1992, ale do účetní evidence byl zaveden až v dubnu 1994. Naproti tomu před inventarizací v roce 1993 odprodáný sanitní vůz v ceně 54 789 Kč nebyl ještě v době kontroly z evidence vyřazen;
- OHS v Šumperku uváděla při delimitaci k 1. 1. 1992 počáteční stav investic nižší o 585 880,50 Kčs, než byla skutečnost;
- OHS v Kutné Hoře nesprávně zaúčtovala fakturu za celní poplatky ve výši 28 251,40 Kč, a tak se tato částka nestala součástí pořizovací ceny dovezeného přístroje (zvukoměru). Kromě toho chybně zaúčtovala jiné přístroje v celkové ceně 832 880,60 Kč na účet "budovy, haly a stavby" místo na účet "stroje, přístroje a zařízení".

K bodu B 3c

- KHS v Brně nevedla na 5 účetních dokladech datum vyhotovení a podpis osoby odpovědné za účetní případ;
- OHS v Liberci připustila, aby na 5 výdajových pokladních dokladech chyběl popis obsahu účetního případu, na 5 dalších chybělo datum vyhotovení a na 6 účetních dokladech chyběl podpis osoby odpovědné za účetní případ;
- OHS v Kutné Hoře připustila, aby na vystavených fakturách č. 10093 až 14593 chyběl podpis osoby odpovědné za účetní případ. Na všech cestovních příkazech z roku 1993 chyběly všechny podpisy a na 5 výdajových pokladních dokladech chyběl popis obsahu účetního případu;
- OHS v Benešově připustila, aby na převodovém můstku z roku 1992 na rok 1993 chyběly podpisy pracovníků odpovědných za zpracování účetních dokladů. Na formuláři vyúčtování pracovních cest v měsíci květnu 1993 chyběl podpis pracovníka účtárny.

K bodu B 3d

- KHS v Ostravě a OHS v Sokolově nevedly seznam účetních knih a seznamy použitých číselných znaků.

K bodu B 3e

- OHS v Chebu neprovedla v roce 1993 ani jednu inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti;
- OHS v Praze 8 provedla v roce 1993 inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti pouze třikrát;
- OHS v Praze 9 provedla v roce 1993 inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti pouze jedenkrát;
- OHS v Mělníku neprovedla od doby zřízení (1. 1. 1992) do doby kontroly (květen 1994) žádnou inventarizaci hmotného majetku a peněžních prostředků v hotovosti;
- OHS v Liberci provedla inventarizaci hmotného majetku po uplynutí 2 let a 4 měsíců. Inventarizace peněžních prostředků v hotovosti byla v roce 1993 provedena pouze dvakrát;
- OHS v Kutné Hoře neprovedla od 1. 7. 1991 do doby kontroly (březen 1994) žádnou inventarizaci hmotného majetku;
- OHS v Šumperku provedla v roce 1993 inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti pouze třikrát.

K bodu B 3f

- KHS v Ústí nad Labem připustila, aby v inventurních soupisech chyběly přístroje v ceně 1 474 990 Kč;
- OHS v Praze 8 a Praze 9 připustily, aby na inventurních soupisech chyběly podpisy osob odpovědných za provedení inventarizace.

K bodu B 4

- KHS v Ostravě v rámci projektu monitoringu v roce 1993 nevypsala na dodávku strojů a zařízení (zdravotní technika) v hodnotě 9 044 000 Kč výběrové řízení;
- KHS v Ústí nad Labem vypsala na opravu vnitřních prostorů budovy B 3 veřejnou soutěž, ale tuto vyhlásila jen ve dvou regionálních denících, a nikoliv podle citovaného ustanovení (6) Výměru v celostátním deníku a v Cenovém věstníku;
- OHS v Chebu uzavřela v roce 1993 smlouvu na dodávku komplexního řešení informačního systému mikrobiologické laboratoře a instalaci počítačové sítě bez vypsání veřejné soutěže a jen na základě zadání z volné ruky, avšak bez souhlasu podle citovaného ustanovení (2) Výměru. V uvedené akci uhradila fakturu ve výši 1 542 661 Kč;

- OHS v Sokolově zadala zpracování projektu výstavby garáží firmě bez vypsání veřejné soutěže a jen na základě zadání z volné ruky, avšak bez souhlasu podle citovaného ustanovení (2) Výměru. Za projekt zaplatila 31 953 Kč. Na výstavbu garáží sice vypsala veřejnou soutěž, avšak tuto vyhlásila jen v regionálním týdeníku, a nikoliv v celostátním deníku a Cenovém věstníku podle citovaného ustanovení (6) Výměru. Za realizaci této stavby v roce 1993 zaplatila 496 586 Kč. Dále OHS v roce 1993 pořizovala investiční majetek (výpočetní techniku, telefonní ústřednu, dopravní prostředek a laboratorní zařízení) v celkové ceně 2 220 191,98 Kč bez vypsání veřejné soutěže a jen na základě zadání z volné ruky, avšak bez souhlasu podle citovaného ustanovení (2) Výměru;
- OHS v Karviné sice na rekonstrukci budovy OHS v roce 1992 vypsala veřejnou soutěž, avšak tuto vyhlásila jen v regionálním týdeníku, a nikoliv v celostátním deníku podle citovaného ustanovení (6) Výměru. Zároveň nevypracovala "Zprávu o výsledcích soutěžního řízení" a neodeslala ji financujícímu orgánu, jak to vyžaduje citované ustanovení (10) Výměru. Souhrnně stanovená nabídka ceny rekonstrukce budovy v dubnu 1992 činila 7 305 000 Kčs. Rovněž na dodávku strojů a zařízení v roce 1993 v hodnotě 963 000 Kč nevypsala OHS veřejnou soutěž.

K bodu B 5

- KHS v Ústí nad Labem uhradila podle smlouvy o dílo, uzavřené v listopadu roku 1993, zálohu na opravu vnitřních prostor budovy B 3 ve výši 1 000 000 Kč. Smluvní cena činila 7 335 000 Kč, a tedy KHS překročila povolených 10 % zálohy o 266 500 Kč. Ještě v prosinci roku 1993 uhradila další zálohu ve výši 1 000 000 Kč, čímž zvýšila překročení povolené výše zálohy na 1 266 500 Kč. Poskytnuté zálohy nebyly do konce roku vyúčtovány, neboť i podle podmínek smlouvy měly být vlastní práce zahájeny až v roce následujícím;
- OHS v Chebu vyplatila zálohu ve výši 18 000 Kč na výrobu a dodání vzduchotechnického zařízení v celkové ceně 25 933,80 Kč. Tím překročila povolenou výši zálohy o cca 15 400 Kč;
- OHS v Praze 9 vyplatila zálohu ve výši 105 000 Kč na stavební práce, přičemž celková smluvní cena (dohodnutá ústně) činila 160 000 Kč. Tím překročila povolenou výši zálohy o 89 000 Kč.

K bodu B 6a

- KHS v Plzni nevedla v účetnictví pozemky, ke kterým má právo hospodaření;
- KHS v Ostravě nemá v položce e) zřizovací listiny, kde je vymezení majetku, ke kterému má KHS právo hospodaření, uvedenou celkovou hodnotu tohoto majetku, ale jen cenu hmotného majetku (základních prostředků) v pořizovací hodnotě 81 700 148 Kč;

- OHS v Benešově nevedla na příslušném účtu budovu v pořizovací hodnotě 8 903 996 Kč;
- OHS v Šumperku neocenila pozemky o celkové výměře 4 129 m², ke kterým měla právo hospodaření;
- OHS ve Zlíně neocenila pozemek o výměře 284 m², ke kterému měla právo hospodaření;
- OHS v Opavě nevedla skladovou evidenci zásob ve skladu, ve kterém byla roční spotřeba materiálu v hodnotě 908 339,68 Kč (údaj z hlavní účetní knihy roku 1993);
- OHS v Liberci neocenila objekt skleníku na stavební parcele č. 2699 k. ú. Liberec.

K bodu B 6b

- OHS v Ostravě ponechala v pronajatých prostorách majetek, v hodnotě 14 950 Kč (např. 3 tlakové lahve na technické plyny), ke kterému má právo hospodaření, aniž by kontrole předložila doklad o pronájmu či zákazu použití tohoto majetku nájemcem.

K bodu B 6c

- KHS v Plzni nezavedla řízení škodní komise k případu vyhořelého transformátoru, jehož opravu v garanční lhůtě opravárenská organizace odmítla z důvodu poškození zaměstnancem KHS;
- OHS v Kutné Hoře do doby kontroly (březen 1994) neuplatňovala právo na včasnou náhradu škody na zaměstnanci ve výši 5 498 Kč. Ředitel OHS vyzval zaměstnance k zaplacení této částky v listopadu 1993.

K bodu B 6d

Uvedené OHS ve věci prodeje ojetých vozidel nedoložily rozhodnutí vedoucího organizace o přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti ve smyslu citovaného ustanovení:

- OHS v Praze 9 u prodeje vozidla Škoda Favorit 136 L za 70 000 Kč;
- OHS v Chebu u prodeje vozidla Š 1203 za 6207 Kč;
- OHS v Liberci u prodeje vozidla Š 120 za 31 600 Kč.

K bodu B 6e

- OHS v Šumperku připustila, aby převod práva hospodaření s majetkem v hodnotě 1 385 752,50 Kčs mezi OÚNZ v Šumperku a OHS ke dni 1. ledna 1992 byl uskutečněn jen na základě dokladu vystaveného 4. března 1992 finanční účetní Nemocnice s poliklinikou v Šumperku.

K bodu B 6f

Uvedené KHS a OHS řádně nevymáhaly zaplacení vystavených faktur po lhůtě splatnosti, aniž by tomu bránily zřetelné důvody:

- KHS v Plzni u faktur vystavených v roce 1993 v celkové výši 70 534 Kč;
- KHS v Ostravě u faktur vystavených v roce 1992 v celkové výši 119 431 Kčs a v roce 1993 v celkové výši 676 840 Kč;
- OHS v Praze 9 u faktur vystavených v roce 1991 v celkové výši 9 630 Kčs, v r. 1992 v celkové výši 41 725 Kčs a v roce 1993 v celkové výši 92 697,80 Kč;
- OHS v Jičíně u faktur vystavených v roce 1993 v celkové výši 3 123 Kč;
- OHS v Benešově u faktur vystavených v roce 1993 v celkové výši 6 207 Kč.

K bodu B 6g

KHS v Plzni, Ostravě a OHS v Praze 9, Jičíně, Benešově a v Liberci dlužníkům nevyúčtovaly a na dlužnících nevymáhaly úroky za neuhrazené faktury nebo úroky za faktury uhrazené po lhůtě splatnosti.

K bodu B 7

OHS v Praze 9 při kontrole prodeje ojetého vozidla Favorit 136 L za 70 000 Kč v roce 1993 nepředložila výjimku povolenou vládou České republiky. Vzhledem k roku výroby vozidla (1989) a prodejní ceně nemůže OHS uplatnit pro povolení k prodeji výjimku stanovenou

v usnesení vlády České republiky č. 139 z 3. května 1991, kde se v části Ia povoluje prodej základních prostředků se zůstatkovou hodnotou do 15 000 Kč a osobních automobilů starších 5 let.

K bodu B 8

OHS v Praze 9 a v Chebu nedodržely při prodeji ojetých vozidel podmínku stanovenou cit. usnesením vlády. Při prodeji použily cenu určenou dohodou, a nikoliv stanovenou znalcem.

K bodu B 9

- KHS v Plzni má v nájmu 4 objekty a neprodloužila k nim nájemní smlouvy;
- KHS v Brně při změně pronajímaných prostor neuzavřela s nájemcem novou smlouvu nebo dodatek k původní smlouvě;
- OHS v Liberci neuvedla ve smlouvě o pronájmu účel a způsob platby nájemného.

K bodu B 10

KHS v Ostravě do doby kontroly (květen 1994) neprovedla ohlášení změny vlastníka u Katastrálního úřadu v Ostravě v případě parcely č. 1113/6 o rozloze 582 m², ačkoliv tato přešla na KHS sloučením KHS v Ostravě s Městskou hygienickou stanicí v Ostravě. Zřizovací listinu KHS vydalo MZ ČR s účinností od 1. října 1992. Rovněž parcela č. k. 1070/1 o výměře 4926 m² a budova na ní stojící byla na evidenčním listě zrušeného KÚNZ v Ostravě přesto, že byly v rámci delimitace na KSH převedeny.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Alexandr Růžek.